

e 3Toimiala: Kulttuuri- ja vapaa-aika

Päivämäärä: 21.10.2019

Täyttöohje

- Jokaiseen kohtaan tulee vastata
- Kirjoitustila kasvaa sitä mukaan, kun on tarve

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset talouden toteutumiseen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan TA-kohdan 41001 sitovan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan talousarviossa esitetyllä tavalla. Ero toiseen ennusteeseen on kurottu umpeen panostamalla tulopotentiaalia omaavien palvelujen markkinointiin ja tämän myötä kasvattamalla toimialan tuloja.

Laitosavustuksista TA-kohta 41002 (kulttuuri) toteutuu talousarvion mukaisesti ja 41003 (liikunta) arvioidaan alittuvan 22 000 eurolla odotettua matalamman stadion-säätiön vuokran johdosta

Irtaimen omaisuuden perushankintamäärärahojen arvioidaan alittuvan 1 251 000 eurolla. Siirtyvät: Herttoniemen nuorisotalo ja kirjasto (150te + 100te), Malminkartanon nuorisotalo (90te), ratikkamuseon uudistaminen (125te), julkisen taiteen hankinnat (121te), jäänhoitokone (150te) kirjastoauto (500te), Nuorisopalveluiden muut siirtyvät (15te)

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistyminen

Maailman toimivin kaupunki

Palvelujen kehittämisen välineeksi on otettu käyttöön viime vuonna kehitetyt kaupunkilaisprofiilit. Jokaisessa palvelussa kuvataan palvelupolkuja kaupunkilaisprofiileita hyödyntäen, yhteensä 31 kpl. Kuvattujen palvelupolkujen määrä on toimialan tulospalkkiotavoite.

Asiakaskokemuksen arviointiin, parantamiseen ja johtamiseen on käytössä yhteinen väline. Asiakaspalautelaitteita on lisätty edellisvuoden tasosta; laitteita on käytössä 40, joista osa lyhytaikaisempaa käyttöä varten esim. leirit ja kurssit. Suosittelemisindeksin (NPS) käyttöä on laajennettu. Lähtötason arviointi on tehty ja toinen arviointi tehdään loppuvuonna. Vertailutason kasvu on toimialan tulospalkkiotavoite. Toimipisteille on pidetty kolme työpajaa. Lisäksi asiaa on käsitelty toimialan ja joidenkin palvelukokonaisuuksien johtoryhmissä sekä johdon kuukausifoorumeissa, jotta pikapalautteen käsittelystä muodostuisi osa tiedolla johtamista.

Toimialan uudella kolmivuotisella (2019-2021) avustuksella toteutetaan kaupunkistrategian tavoitteita liikkumisen lisäämiseksi sekä lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastustoiminnan edistämiseksi uudenlaisten toimintatapojen ja yhteistyömuotojen avulla. Yhteinen avustushaku ja sen kautta toteutettavat kymmenen hanketta edistävät kumppanuutta ja uudenlaista yhteistoimintaa kaupungin kanssa. Ensimmäinen väliarviointi hankkeista on tehty toukokuussa.

Kestävän kasvun turvaaminen on kaupungin keskeisin tehtävä

Toimialan olosuhteiden suunnitteluperiaatteiden laadinta edistyy suunnitellun aikataulun mukaisesti. Hankkeessa on kartoitettu tietoa ja tietotarpeita, kuultu keskeisiä sidosryhmiä ja luokiteltu olosuhdepalveluita saavutettavuuden näkökulmasta. Palveluverkon suunnitteluperiaatteet on valmistelussa ja tavoitteena on, että lautakunta hyväksyy suunnitteluperiaatteet vuoden loppuun mennessä.

Toimialan tilojen käytön helpottamista koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan on edistetty aloittamalla yhteisten periaatteiden laatiminen ja tilojen sähköisen varausjärjestelmän kehittäminen yhdessä kaupunginkanslian kanssa. Toimialan tiloja on lisätty varattaviksi Varaamon kautta.

Töölönlahden alueen kehittäminen tapahtumapaikkana sekä kulttuurin ja vapaa-ajan keskittymänä etenee yhdessä Töölönlahtiverkoston kanssa. Ensimmäiset tapahtumat järjestettiin kesällä.

Mukana –ohjelman toimenpide Enemmän yhdessä on edistynyt tavoitteiden mukaisesti. Kannelmäen ja Malminkartanon alueelle on luotu rakenne- ja yhteistoimintamalli. Alueelle on perustettu eri toimijoista verkosto, jonka tehtävänä on koordinoida yhdessä alueen harrastustoimintaa ja kehittää uudenlaista yhteistyötä. Verkosto on järjestänyt alueen kouluilla harrastusvälitunteja ja kehittänyt harrastuskarusellin, jossa eri tahot tarjoavat maksutonta toimintaa keskiviikkoiltapäivinä.

Uudistuvat palvelut

Lapsille ja nuorille kehitetyn valtakunnallisen harrastuspassin käyttöönotto etenee suunnitellusti. Sopimusasiat sekä palvelukonsepti ja projektisuunnitelma on täsmennetty OKM:n kanssa. Sovelluksen koekäyttö nuorten kanssa tapahtuu marraskuun ensimmäisellä viikolla.

Digitaalista asiakkuutta edistetään kytkemällä nuorisopalveluiden jäsenkorttitiedot ja liikuntapalveluiden venepaikat oma.helsinki –asiakkuuteen. Hanke etenee suunnitellusti. Toimialan digitalisointisuunnitelman toimenpiteet etenevät suunnitellusti ja ohjelman täytäntöönpanoa tukemaan on perustettu ratkaisutoimisto. Henkilökuntaa on koulutettu Teamsin ja O365:n käyttöön. Teams on otettu työväliseksi koko toimialalla

Toimialan vastuulla oleva kaupunkitason liikkumisohjelma on käynnissä ja etenee toimialayhteisesti. Toimiala oli mukana Bloomberg –säätien ja Harvardin yliopiston kehittämishankkeessa, jossa jalostettiin uutta konseptia ikäihmisten aktiivisuuden tukemiseksi.

Toimialan palveluista koottava palvelutarjotin on tuotettu kahdella Helsingin alueella (Malminkartano/Kannelmäki ja Vuosaari) yhteistyössä Kaskon kanssa. Loppuvuonna arvioidaan palvelutarjotimen toimivuutta ja tehdään toimenpide-ehdotuksia ensi vuodelle.

Kulttuurin kummilapset –hanketta on suunniteltu yhdessä eri kulttuuritoimijoiden kanssa. Hankkeen myötä jokainen syntyvä helsinkiläislapsi ja hänen perheensä saa seitsemän vuoden pitkäjänteisen kosketuksen johonkin taiteen tai kulttuurin alaan. Toimenpide laajentaa ensi vuonna kaupunginorkesterin kummilapsitoimintaa koskemaan jokaista syntyvää ikäluokkaa ja yhteensä seitsemää kulttuurin ja taiteen alaa. Hankkeen mahdollistaa Jane ja Aatos Erkon säätien avustus.

Toimialan osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja sen avainhankkeita on toteutettu ja asukkaita osallistettu palvelujen kehittämiseen. Toimiala on mukana osallistuvan budjetoinnin toimeenpanossa. Toimialalle suunnattiin arvioitavaksi 109 osallistuvan budjetoinnin suunnitelmaa.

Talouden ja toiminnan seurantaraportti

Helsinki biennaalia valmistellaan sisältöjen ja tuotantojen osalta Vallisaareen yhteistyössä muun kaupunkiorganisaation ja laajan kumppanijoukon kanssa. Vuonna 2020 järjestettävän Biennaalin taideteosten perustamistöitä on aloitettu Vallisaarella kesällä 2019 ja ensimmäiset taitelijat julkistettiin 21.10.2019.

Vastuullinen taloudenpito on hyvinvoivan kaupungin perusta

Yhteiset periaatteet tuotteiden ja palveluiden hinnoittelusta sekä maksujen, vuokrien ja korvausten subventiokäytännöistä on valmisteilla. Hinnastoa on yhtenäistetty. Yksikkökustannusvertailu suhteessa kuuteen suurimpaan kaupunkiin otetaan käyttöön, kun tiedonkeruu on tehty.

Päätös toimialan johdon, asiantuntijoiden, hallinnon ja tukitehtävien henkilöstön yhteisestä toimitalasta Fredriksbergiin on tehty ja valmistelu etenee suunnitellusti. Töölön kisahallin perusparannuksen tarveselvitys päivitetään syksyllä.

Toimialan palvelukokonaisuuksissa on tehty ennakoivat henkilöstösuunnitelmat ja tehostettu varhaisen tuen toimenpiteitä.

Ulkopuolisen tahon toteuttama toimialan avustusten tilinpidon tarkistus on käynnissä. Tarkistusraportti viedään lautakuntaan ensi vuoden alkupuolella. Avustusprosessien leanaus on käynnistymässä tavoitteenaan sujuvoittaa ja nopeuttaa avustushakemusten käsittelyä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa on määritelty toimialalle kolme sitovaa toiminnallista tavoitetta vuosille 2019-21: 1. Palveluja parannetaan asiakaskokemuksen perusteella 2. Koko kaupunki on oppimisen, kulttuuristen kohtaamisten, tekemisen ja kansalaistoiminnan paikka 3. Helsingissä on helppoa ja houkuttelevaa lähteä liikkeelle. Sitovien tavoitteiden toteutumista mitataan seitsemän osatavoitteen onnistumisella, jotka on projektoitu ja niille on sovittu omistajat johtoryhmästä sekä luotu tarvittavat projektirakenteet.

Kaikki projektit ovat käynnistyneet ja niiden vaiheistus ja aikataulu kuvataan erillisessä dokumentissa, jossa todetaan myös arvioidut riskit kunkin projektin kohdalla. Kaikkien osatavoitteiden ennustetaan toteutuvan.

Toimialalla seurattavista suoritteista käyntikertojen ennustetaan toteutuvan ja erityisesti kaupungin museon, kaupunginkirjaston ja yleisten kulttuuripalveluiden osalta ylittyvän. Nuorten käyntikertojen ennustetaan alittuvan.

Yleisten kulttuuripalvelujen käsiteltyjen avustusten määrän sekä nuorisopalveluiden nuorten järjestämisen toiminnan määrän ennustetaan alittavan tavoitteen riittämättömän pohjatiedon ja ennakoimattomien toimintaympäristömuutosten vuoksi.

Arvio toimintaympäristön merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä riskitekijät palvelutuotannossa

Taloudelliset riskit vuoden 2019 talousarvion sitovan taloustavoitteen saavuttamiseksi ovat kiinteistöjen korjausvelka ja liikuntapalveluiden tilojen kunnossapitomäärärahat.

Talouden ja toiminnan seurantaraportti

Oodin perustamiseen liittyvät sisäiset tehostamistoimenpiteet ovat toteutuneet odotettua hitaammin, koska Oodin ja muiden kirjastojen ennakoitua suurempi palvelukysyntä on vaatinut myös lisäresursointia henkilöstöön. Kirjaston palkkamenojen ylitys kyetään ennusteen mukaan kompensoimaan toimialan sisäisesti.

Nuorisopalveluiden kulttuurisen nuorisotyön alueellistaminen tuottaa häiriöitä palvelujen tuottamiselle.

Hallinto- ja tukipalvelujen henkilöstön tiukka mitoitus aiheuttaa palveluviiveitä sisäisille asiakkaille.